

121722 B. m.
29.3.58 v. B.
MR

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE

Zie 11 april 1958 / 6.

Aan de Heer Voorzitter
van de Ministerraad
te
'S-GRAVENHAGE.

Directie/Afdeling: DGES

Datum: 27 maart 1958

Onderwerp: Landbouw in de vrijhandelszone

Kenmerk: 47473

Foto-nr: 165681

./.

Bijgaand zend ik U ter informatie een notitie, waarin, als vrucht van interdepartementaal overleg, het voorlopige Nederlandse standpunt is weergegeven met betrekking tot de landbouw in de vrijhandelszone.

Spoedshalve is een copie van deze brief rechtstreeks aan de leden van Uw Raad gezonden.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

OPMERKINGEN VAN DE NEDERLANDSE DELEGATIE OVER DE
ENGELSE ONTWERPREGELING VOOR DE LANDBOUW EN VISSERIJ
(Doc. CIG(58)4)

I. Doeleinden

Art. II Document Maudling (CIG(58)4), met enkele noodzakelijke aanvullingen.

II. Verplichting tot handhaving van de import.

Verplichting van de leden-landen om een zodanige politiek te volgen dat de invoer uit de partnerlanden niet beneden het huidige niveau wordt gebracht door uitbreiding van de binnenlandse productie als gevolg van steunmaatregelen in een of andere vorm.

III. Confrontatie

- a. Neerlegging in het verdrag van algemene regels waarbij aansluiting ware te zoeken bij de aanbevelingen uit het rapport van de werkgroep Confrontatie Landbouwpolitiek van de O.E.E.S. over de "main characteristics of price and income policies and proposals for coordination" en uit het rapport van de "F.A.O.-export working party on agricultural support measures".
- b. Toetsing van het landbouwbeleid van de deelnemende landen aan de doeleinden en aan de sub a. genoemde regels door de Commissie.
- c. Jaarlijkse toezending van het door de Commissie (bij meerderheid) opgestelde rapport aan de regering van het betrokken land.
- d. Op voorstel van de Commissie vaststelling door de Raad van richtlijnen volgens de procedure sub VII (NB. Deze richtlijnen binden de landen ten aanzien van het te bereiken resultaat, doch laten de keus ten aanzien van de vorm en de middelen).

IV. Tarieven

- a. Absoluut verbod om nieuwe invoerrechten in te stellen of om de op 1 januari 1957 bestaande invoerrechten te verhogen (NB. Voor de Zes geldt het gemeenschappelijk tarief).
- b. Afbraak van tarieven volgens een systeem analoog aan dat voor de industrieproducten.
- c. Ontheffing van de verplichting onder b. voor die producten, waarvoor door Engeland kan worden aangetoond, dat Commonwealth-belangen van wezenlijke betekenis zulks onmogelijk maken. Voor deze producten geen afbraak gedurende de eerste acht jaar, dus ook niet in de andere landen dan Engeland. Na acht jaar hernieuwd overleg over afbraak".

V. Kwantitatieve restricties

- a. Verbod om in het onderlinge verkeer nieuwe kwantitatieve restricties in te voeren of om de op 1 januari 1958 bestaande kwantitatieve restricties beperkender te maken.

" Naast deze ontheffing zijn geen andere veiligheidskleppen als minimumprijzen of alternatieve beschermingsystemen toegestaan.

- b. Omzetting van de bilaterale contingenten in globale vrijhandelszone contingenten.
- c. Verhoging van de globale vrijhandelszone contingenten volgens systeem analoog aan dat voor de industriële produkten.
- d. Veiligheidsklep (clause de sauvegarde) bestaande uit handhaving, beperking resp. wederinvoering van de contingenten volgens de volgende procedure:
de machtiging om vrijwaringsmaatregelen te nemen wordt automatisch aan het aanvragende land verleend wanneer binnen x dagen geen afwijzende beschikking wordt genomen. Deze beschikking zal door de Raad met gekwalificeerde meerderheid genomen moeten worden. +

VI. Afzetregelingen

- a. Bereidverklaring tot afsluiting van multilaterale afzetregelingen.
- b. De Zes treden bij afsluiting op als één partij.
- c. De afzetregelingen kunnen overeenkomsten of contracten op lange termijn of tariefcontingenten omvatten.

VII. Instituten

- A. Raad van Ministers:
stelt op voorstel van de Commissie richtlijnen (in de zin van art. 189 van het EEG-Verdrag) vast; gedurende acht jaar bij unanimitéit, daarna bij gekwalificeerde meerderheid.
- B. Commissie:
samengesteld uit onafhankelijke personen "beslist" bij enkelvoudige meerderheid.

+ Naast deze vrijwaringsmaatregel zijn geen andere veiligheidskleppen als minimumprijzen of alternatieve beschermingssystemen toegestaan.

TOELICHTING

Inleiding

Vooropgesteld moet worden dat de Vrijhandelszone mede een regeling voor de landbouw en visserij zal moeten omvatten. Alleen op deze wijze zal er toch voor kunnen worden zorg gedragen dat er een zeker evenwicht ontstaat tussen de van de VHZ te verwachten voordelen voor de industriële landen en die voor de meer agrarisch georiënteerde landen. Bij het ontwerpen van een regeling voor de landbouw moet getracht worden een compromis te zoeken tussen tweeërlei oogmerken welke in zekere zin tegenstrijdig zijn. Enerzijds moet er nl. naar gestreefd worden de afzet op de markt van de toekomstige VHZ-partners te behouden, resp. te vergroten, waaruit het verlangen voortvloeit een zekere greep op elkaars landbouwbeleid te verkrijgen. Anderzijds moet worden vermeden dat de te treffen regeling derden de gelegenheid geeft om de totstandkoming van een gemeenschappelijk agrarisch beleid in de EEG te verhinderen. Voor dit laatste punt is het essentieel dat de Zes van het begin af duidelijk de nadruk leggen op hun eenheid waarmee zij geheel in overeenstemming zijn met de resolutie van de OEES over de VHZ die spreekt van een associatie op multilaterale basis van de EEG met de andere landen van de OEES. De toekomstige partners in de VHZ zullen zich bewust moeten zijn dat het EEG-verdrag uit wederzijdse concessies bestaat waarbij tegenover de voordelen welke voor de leden van de Zes uit dit verdrag voortvloeien, nadelen op ander terrein bestaan, zodat het voor buitenstaanders niet mogelijk moet zijn alleen die bepalingen uit het EEG-verdrag over te nemen welke hun voordelig uitkomen.

De Nederlandse delegatie meent dat om voornoemde oogmerken te bereiken de te treffen regeling verder zou moeten gaan dan hetgeen in het kader van de OEES reeds werd tot stand gebracht. Anderzijds lijkt het echter ook niet mogelijk om de bepalingen uit de landbouwparagraaf van de EEG zonder meer over te nemen. Het moet toch uitgesloten worden geacht dat in het kader van de 17 de bereidheid zal worden gevonden de institutionele opzet te accepteren welke beslissend is voor de goede werking van deze bepalingen.

Naar de mening van de Nederlandse delegatie behoeft er geen bezwaar tegen te bestaan bij het opstellen van de regeling uit te gaar van het ontwerp-Maudling dat een bevredigende opsomming bevat van de problemen waarvoor een oplossing gevonden moet worden. Dit betekent echter niet dat zij alle bepalingen uit dit ontwerp aanvaardbaar zou achten, waarvan zij niet uitdrukkelijk is afgeweken.

I. Doeleinden

Uitgegaan zal kunnen worden van art. 2 van het ontwerp-Maudling.

De volgende amendementen worden hier nodig geacht:

- A (i) Na "manpower" aanvullen met:
"Voor zover deze arbeidskrachten niet economisch beter elders kunnen worden aangewend."
- A (ii) Te veranderen in:
"Daarbij een redelijke levensstandaard te verzekeren voor die personen die voor een economisch verantwoorde produktie in landbouw en visserij onmisbaar zijn."

- A (iii) Aan te vullen als volgt:
"zonder de noodzaak te verwaarlozen van een voortdurende
aanpassing van de produktie aan de zich wijzigende om-
standigheden van de economisch verantwoorde afzet."
- A (iv) Aan te vullen na "prices" met:
"mede gelet op de wereldmarktprijzen"
- A ware aan te vullen met "(v) samen te werken om een vrijere en
daardoor vergrote handel tussen de lidstaten te verkrij-
gen teneinde op deze wijze een betere internationale ar-
beidsverdeling tot stand te brengen."
- B (i) kan vervallen
- B(iii) ware zodanig te verduidelijken dat dit betrekking heeft
zowel op de protectionistische politiek die momenteel ge-
voerd wordt als op eventueel nieuw in te voeren systemen.

II. Verplichting tot handhaving import

Dit artikel is een van de bases van het Nederlandse voorstel. Daar een bevredigende mate van harmonisatie der landbouwpolitiek der lidstaten van de VHZ voorshands niet mogelijk moet worden geacht, dient een garantie te bestaan dat de leden-landen hun landbouwpolitiek niet zodanig uitvoeren dat de import van agrarische produkten, vallende onder dit gedeelte van het verdrag ener VHZ, uit de lid-staten in de toekomst terugloopt.

III. Confrontatie

Wil een regeling voor de landbouw in de vrijhandelszone een reële waarde hebben, dan zal de mogelijkheid geschapen moeten worden het landbouwbeleid van de toekomstige partners te beïnvloeden waardoor een greep verkregen zal kunnen worden op de subsidiepolitiek van het V.K. welke potentieel in staat is Engeland zelfvoorzienend te maken voor een aantal van de belangrijkste agrarische exportprodukten van de Zes. In het kader van de EEG doet zich een soortgelijk probleem niet voor, daar de Zes naar een gemeenschappelijk landbouwbeleid streven. Deze weg is echter voor de Zeventien afgesneden, daar zij niet bereid zijn een gemeenschappelijk landbouwbeleid als oogmerk te aanvaarden.

De voorgestelde confrontatieregeling houdt met het bovenstaande rekening. Het Engelse landbouwbeleid wordt bekeken op een wijze, die voor het V.K. aanvaardbaar moet worden geacht en die voor de agrarische exportlanden reeds vanaf het begin een zekere betekenis zal hebben, daar aangenomen mag worden, dat het V.K., ook wanneer het nog een vetorecht heeft, niet ongevoelig zal blijken voor een critiek, die door al zijn partners uit de vrijhandelszone wordt gedeeld. Deze critiek heeft des te meer effect doordat het door de Commissie naar aanleiding van de confrontatie opgestelde jaarlijkse rapport aan de regering van het betrokken land wordt toegezonden, waardoor voorkomen kan worden dat de resultaten van de confrontatie in de doofpot verdwijnen, als deze niet in richtlijnen kunnen worden uitgedrukt of als het de Raad niet mocht gelukken tot een beslissing te komen. Nader moet bezien worden in hoeverre aan dit rapport nadere bekendheid kan worden gegeven. Toetsing van het nationale landbouwbeleid der deelnemende landen aan de doeleinden van het verdrag, zoals in het ontwerp Maudling, moet niet geheel bevredigend worden geoordeeld in verband met het vage en vaak onderling tegenstrijdige karakter van deze doeleinden. Daarom wordt voorgesteld nadere regels vast te stellen. Opneming hiervan in het verdrag is evenwel noodzakelijk, omdat met de gebrekkige institutione-

le opzet van de vrijhandelszone betwijfeld moet worden of men ooit later in deze vaststelling zal slagen.

Voorgesteld wordt om bij de opstelling van deze nadere regels aansluiting te zoeken bij de aanbevelingen uit het rapport van de Werkgroep Confrontatie Landbouwpolitiek van de O.E.E.S. over de "Main characteristics of price and income policies and proposals for coordination" en uit het rapport van de "FAO-expert working party on agriculture support measures". Dit omdat over deze aanbevelingen - met name over die van de O.E.E.S. - reeds overeenstemming bestaat.

Hierbij wordt in het bijzonder gedacht aan de volgende kernpunten:

- 1) De welvaart in de landbouwsector hangt in hoge mate af van de welvaart der kleine en middelgrote bedrijven. De directe prijssteun geeft aan een deel der laatstgenoemde bedrijven geen voldoende middelen om te kunnen rationaliseren, de kostprijs te verminderen en het produktieprogramma te wijzigen, overeenkomstig veranderingen in de vraag.
- 2) Het is derhalve nodig de politiek van de prijssteun het karakter te geven van een selectieve hulp. Deze selectieve hulp moet niet gegeven worden in de vorm van verschillende prijzen, maar in de vorm van giften, die vastgekoppeld moeten worden aan de verbetering van de produktiviteit.
- 3) Als om speciale overwegingen of om redenen van algemeen belang de landen verplicht worden om bepaalde groepen landbouwers of bepaalde gebieden te steunen, dan zou in plaats van aan een prijsgarantie de voorkeur gegeven dienen te worden aan directe hulpmaatregelen of aan inkomstensteun.
- 4) Bij de bepaling van de vaste prijzen en de garantieprijzen zal in aanmerking dienen te worden genomen het te verwachten aandeel van de afzet op de binnenlandse markt en de mogelijkheden van de buitenlandse vraag en aanbod. Deze prijzen dienen verder vatbaar te zijn voor aanpassing naar gelang de omstandigheden en de omvang van de produktie.
- 5) De maatregelen, die gebruikt worden om de prijzen te steunen moeten zoveel mogelijk de taak van de prijsvorming aan de markt overlaten. Deze maatregelen moeten het mogelijk maken, dat een correlatie tot stand komt tussen het prijsniveau op de binnenlandse markt en de prijsontwikkeling op lange termijn in de internationale handel.
- 6) De grootste eenvoud van uitoefening met een minimum aan kosten voor de gemeenschap als geheel in verhouding tot de bereikte resultaten.

De toetsing zal het gehele landbouwbeleid van de deelnemende landen moeten omvatten, dus o.m. zowel de export- als de produktiesubsidies. (d.w.z. mede de voorstellen, vervat onder doc. CIG(58) 4 VIIB). Voor elk van de Zes zal aanvankelijk het landbouwbeleid afzonderlijk onderzocht moeten worden; dit afzonderlijke onderzoek zal echter vervangen moeten worden door toetsing van het gemeenschappelijk beleid naarmate gemeenschappelijke ordeningen tot stand zullen komen.

IV. Tarieven

Tot op heden heeft het V.K. zich verzet tegen een afbraak van zijn tarieven. Het beroept zich hierbij met name op het Commonwealth preferentiële systeem. Hoewel de tarieven van het V.K. in de landbouwsector in het algemeen redelijk te noemen zijn, bestaan er enkele uitzonderingen, met name in de groenten-, fruit- en sierteeltsector, waar deze bescherming een prohibitief karakter draagt. Teneinde in de eerste plaats zorg te dragen dat in de huidige positie geen achteruitgang intreedt wordt een status quo opgenomen, waarbij als uitgangspunt de in de EEG genoemde datum van 1 januari 1957 wordt overgenomen.

Slechts voor een aantal agrarische produkten kan worden aanvaard dat Commonwealthbelangen van werkelijke betekenis een belemmering vormen voor de tariefafbraak. Alleen als het V.K. erin slaagt deze betekenis aan te tonen kan het ontheffing verkrijgen. De opschorting van de afbraak voor deze tarieven zal dan voor alle zonelanden en dus niet alleen voor het V.K. gelden. In een dergelijke opzet wordt de discriminatie binnen de vrijhandelszone zoveel mogelijk beperkt. Voorts komt geheel voor Engelse rekening het feit dat bepaalde tarieven niet worden afgebroken.

Het lijkt tenslotte nuttig om na de eerste acht jaar het vraagstuk van de afbraak opnieuw in discussie te stellen. Dit lijkt van belang omdat niet bekend is hoe de Commonwealth-relaties zich in de toekomst zullen ontwikkelen en op deze wijze een aanknopingspunt verkregen wordt voor de toekomstige tariefafbraak. Naast deze uitzondering op de tariefafbraak kan door de Nederlandse delegatie geen andere veiligheidsklep op het algemeen principe van de afbraak worden aanvaard.

Bij deze benadering ontstaat voor de agrarische produkten de noodzaak om een oplossing te vinden voor het optreden van distorsieverschijnselen, waarbij gezocht zal moeten worden naar analogie met de dien aanzien voor de industriële produkten op te stellen regels.

V. Kwantitatieve restricties

Evenals de tarieven spelen de kwantitatieve restricties een geringe rol bij de bescherming van de Engelse landbouw. De belangen van de Zes op de markt van het V.K. worden hier op zichzelf dus voldoende gewaarborgd door de zekerheid dat in deze situatie geen wijziging zal worden gebracht. Ook hier verdient het aanbeveling om bij de bepaling van de datum aansluiting te zoeken bij het EEG-Verdrag (1 januari 1958). Eveneens wordt uit het EEG-Verdrag overgenomen het voorschrift om de bilaterale contingenten om te zetten in globale contingenten. De voordelen van een globalisatie zijn gelegen in het vermijden van discriminatie tussen de partners, terwijl het een vereenvoudiging van de handelspolitieke betrekkingen inhoudt. Dit laatste kan van belang zijn in verband met de komende gemeenschappelijke handelspolitiek der Zes. Op grond van dit voorschrift zullen de vrijhandelszonelanden, die geen deel uitmaken van de EEG een globaal contingent moeten instellen ten aanzien van alle overige vrijhandelszonepartners. Door de Zes zal echter een globaal contingent ingesteld moeten worden

IV. Tarieven

Tot op heden heeft het V.K. zich verzet tegen een afbraak van zijn tarieven. Het beroept zich hierbij met name op het Commonwealth preferentiële systeem. Hoewel de tarieven van het V.K. in de landbouwsector in het algemeen redelijk te noemen zijn, bestaan er enkele uitzonderingen, met name in de groenten-, fruit- en sierteeltsector, waar deze bescherming een prohibitief karakter draagt. Teneinde in de eerste plaats zorg te dragen dat in de huidige positie geen achteruitgang intreedt wordt een status quo opgenomen, waarbij als uitgangspunt de in de EEG genoemde datum van 1 januari 1957 wordt overgenomen.

Slechts voor een aantal agrarische produkten kan worden aanvaard dat Commonwealthbelangen van werkelijke betekenis een belemmering vormen voor de tariefafbraak. Alleen als het V.K. erin slaagt deze betekenis aan te tonen kan het ontheffing verkrijgen. De opschorting van de afbraak voor deze tarieven zal dan voor alle zonelanden en dus niet alleen voor het V.K. gelden. In een dergelijke opzet wordt de discriminatie binnen de vrijhandelszone zoveel mogelijk beperkt. Voorts komt geheel voor Engelse rekening het feit dat bepaalde tarieven niet worden afgebroken.

Het lijkt tenslotte nuttig om na de eerste acht jaar het vraagstuk van de afbraak opnieuw in discussie te stellen. Dit lijkt van belang omdat niet bekend is hoe de Commonwealth-relaties zich in de toekomst zullen ontwikkelen en op deze wijze een aanknopingspunt verkregen wordt voor de toekomstige tariefafbraak. Naast deze uitzondering op de tariefafbraak kan door de Nederlandse delegatie geen andere veiligheidsklep op het algemeen principe van de afbraak worden aanvaard.

Bij deze benadering ontstaat voor de agrarische produkten de noodzaak om een oplossing te vinden voor het optreden van distorsieverschijnselen, waarbij gezocht zal moeten worden naar analogie met de dien aanzien voor de industriële produkten op te stellen regels.

V. Kwantitatieve restricties

Evenals de tarieven spelen de kwantitatieve restricties een geringe rol bij de bescherming van de Engelse landbouw. De belangen van de Zes op de markt van het V.K. worden hier op zichzelf dus voldoende gewaarborgd door de zekerheid dat in deze situatie geen wijziging zal worden gebracht. Ook hier verdient het aanbeveling om bij de bepaling van de datum aansluiting te zoeken bij het EEG-Verdrag (1 januari 1958). Eveneens wordt uit het EEG-Verdrag overgenomen het voorschrift om de bilaterale contingenten om te zetten in globale contingenten. De voordelen van een globalisatie zijn gelegen in het vermijden van discriminatie tussen de partners, terwijl het een vereenvoudiging van de handelspolitieke betrekkingen inhoudt. Dit laatste kan van belang zijn in verband met de komende gemeenschappelijke handelspolitiek der Zes. Op grond van dit voorschrift zullen de vrijhandelszonelanden, die geen deel uitmaken van de EEG een globaal contingent moeten instellen ten aanzien van alle overige vrijhandelszonepartners. Door de Zes zal echter een globaal contingent ingesteld moeten worden

volgens het EEG-Verdrag ten aanzien van hun gemeenschappelijke marktpartners en een - ander - globaal contingent t.a.v. de overige vrijhandelszonelanden, welke contingenten aan verschillende regels onderworpen zullen zijn. Teneinde zoveel mogelijk discriminatie te vermijden tussen de Zes en de overige vrijhandelszonepartners verdient het aanbeveling de contingenten te verhogen op dezelfde wijze als voor de industriële produkten zal worden bepaald.

Bij de onderhandelingen in het kader van de Zes heeft men de mogelijkheid onder ogen gezien dat de afbraak van de tarieven en kwantitatieve beperkingen een land in moeilijkheden brengt. Om deze reden werd bepaald dat in dat geval het betrokken land minimumprijzen zal mogen instellen. Het gevaar bestaat dat deze minimumprijzen een grotere belemmering kunnen opleveren dan de bescherming die zij vervangen. Dit gevaar is des te groter in de vrijhandelszone omdat niet te verwachten valt dat hier een controle van eenzelfde doeltreffendheid, als in de gemeenschappelijke markt voorzien, gevestigd zal worden. Daarom wordt voorgesteld om de veiligheidsklep niet te doen bestaan uit het instellen van minimumprijzen welke onder geen beding door de Nederlandse delegatie kunnen worden aanvaard, maar uit de mogelijkheid om de verhoging van de contingenten op te schorten. Om anderzijds te voorkomen dat de totstandkoming van gemeenschappelijke marktordeningen van de Zes belemmerd zou kunnen worden door het bestaan van contingenten aan de vrijhandelszonelanden door de Zes verleend, is verder bepaald dat de veiligheidsklep eveneens kan bestaan uit beperking, respectievelijk wederinvoering van contingenten.

VI. Afzetregelingen

Van Duitse zijde is voorgesteld om in het verdrag de bereidverklaring op te nemen tot afsluiting van exportregelingen. Dit voorstel kan geaccepteerd worden als er een middel kan worden gevonden om een zeker evenwicht te scheppen tussen de voordelen welke de Zes op de markt van de elf verkrijgen en omgekeerd de voordelen welke de elf op de markt van de Zes kunnen verwachten en als voorts een waarborg kan worden getroffen dat deze afzetregelingen geen belemmering zullen vormen voor het toekomstige gemeenschappelijke agrarisch beleid van de Zes.

Het eerste wordt bereikt door te bepalen dat de afzetregelingen niet bilateraal maar multilateraal getroffen zullen worden. De waarborg wordt gevonden in de bepaling dat de Zes bij de afsluiting als één geheel zullen optreden. Een extra zekerheid kan hierbij verworven worden door in de afzetregelingen een ontbindende voorwaarde op te nemen welke in werking treedt bij het totstandkomen van de gemeenschappelijke ordeningen in het kader van de Zes.

VII. Instituten

De hier behandelde problematiek is ten nauwste verbonden aan die in de industriële vrijhandelszone. Er moet de voorkeur aan worden gegeven dat de in de regeling voor de landbouw voorziene instituten en stemprocedures dezelfde zullen zijn als die in de industriële sector, zowel wat de Raad als wat de Commissie betreft.

Geacht wordt tenslotte dat de Commissie bestaande uit onafhankelijke personen meer waarborgen biedt voor objectieve voorstellen dan een Commissie bestaande uit nationale ambtenaren.